

Handläggare
Jennie Virén

Ersätter
Utgåva 1.0

Kurskod
ÖVN FORM

Gäller från och med
2024-01-08

Övningsformat

Bakgrund

Före, under och efter en samhällsstörning måste aktörer inom det svenska civila beredskapssystemet på ett effektivt sätt kunna säkerställa att den egna verksamheten fungerar. De måste också kunna motstå och hantera samhällsstörningar både i fredstid och i krig. Ett viktigt verktyg för att en aktör ska vara väl förberedd för sin uppgift är övningar – både interna övningar inom den egna organisationen och samverkansövningar tillsammans med andra aktörer.

Kursen har fokus på olika övningsformat vid samverkansövningar inom civil beredskap, främst formaten simuleringsövning med motspel, seminarieövning och övning med fältenheter utifrån ett aktörsgemensamt systemperspektiv.

Kursen ingår i utbildningsområdet *Övning och övningsutvärdering* och erbjuder deltagaren en möjlighet att fördjupa sina kunskaper i planering, genomförande och utvärdering av samverkansövningar i olika format. Inom utbildningsområdet ingår också de grundläggande kurserna *Öva tillsammans – en introduktion till systematisk övningsverksamhet* och *Övningsgrunder* samt kurserna *Övningsledning* och *Övningsutvärdering* på fortsättningsnivå.

Kursen är utvecklad av och genomförs av MSB.

Målgrupp

Kursen vänder sig till personer inom såväl privat som offentlig sektor, frivilligorganisationer, trossamfund, ideella organisationer och övriga aktörer inom civil beredskap som har eller kan komma att få uppgiften att planera en samverkansövning med ett visst format.

Kursen kan även vara intressant och lärorik för andra personer som vill lära sig mer om olika övningsformat för samverkansövningar.

Förkunskaper

Deltagaren ska ha god kunskap om egen organisations ansvar och roll inom samhällets krisberedskap och totalförsvar.

För att tillgodogöra sig kursen på bästa sätt ska deltagaren tidigare ha genomgått kursen *Övningsgrunder* eller inneha motsvarande kunskaper om övning som verktyg.

Urval

I de fall antal sökande överskrider antal platser på kursen, förbehåller sig MSB rätten att göra ett urval bland de anmälda för att skapa en jämn fördelning av representerade aktörer vid kursen. Vid eventuellt urval beaktas till exempel jämställdhet, behovsbild samt geografisk spridning.

Syfte

Kursen syftar till att skapa förutsättningar för deltagaren att utveckla kunskap om olika övningsformat för att kunna planera, genomföra och utvärdera olika slags samverkansövningar.

Ett ytterligare syfte är att skapa möjlighet till erfarenhetsutbyte och nätverkande.

Lärandemål

Efter genomförd kurs förväntas deltagaren kunna

1. redogöra för vad de olika övningsformaten innebär och för vilka sammanhang de är lämpliga
2. tillämpa MSB:s metod och struktur för att planera och genomföra övningar i olika format
3. redogöra för hur övningsutvärderingsresultatet kan användas för verksamhetsutveckling.

Innehåll

Under kursen behandlas huvudsakligen följande innehåll:

- Olika övningsformat
  - fokus på simuleringsövning med motspel, seminarieövning och övning med fältenheter
  - roller och begrepp
  - planering, genomförande och utvärdering enligt MSB:s övningsplaneringsprocess
  - de olika övningsformatens syfte och användningsområden
- Erfarenhetshandling: övningsutvärderingsresultat och verksamhetsutveckling
- Råd och tips

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984

Pedagogik och metodik

MSB:s pedagogiska vägledning¹ och pedagogiska handbok² baseras på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och utgör utgångspunkt vid utveckling och genomförande av MSB:s kurser.

Kursens pedagogik, metodik och gestaltning strävar efter att vara exemplifierande och förebildlig avseende människors olikheter, etnisk mångfald och jämställdhet mellan kvinnor och män.

Kursen genomförs med fokus på lärande i samarbete med andra genom bl.a. föreläsningar, diskussioner och gruppövningar.

Upplägg och omfattning

Kursen genomförs platsförlagd under två sammanhängande dagar. Kursens upplägg bygger på att kursdeltagaren är aktiv under kursens samtliga delar.

Kunskaps- och erfarenhetsdiskussioner är viktiga inslag där kursdeltagaren förväntas ta eget ansvar för lärande både individuellt och i grupp.

För att tillgodogöra sig kursen på bästa sätt ska kursdeltagaren innan kursstart förbereda sig genom att göra ett antal uppgifter. Deltagare bör avsätta 2-3 timmar för detta arbete innan kursstart.

Läromedel

Kurs- och referenslitteratur publiceras på angiven lärplattform.

Intyg

MSB utfärdar ett kursintyg till deltagaren efter genomförd kurs.

---

¹ MSB 2019-07039-1 Pedagogisk vägledning i utbildningsverksamheten

² MSB 2020-00940 Pedagogisk handbok